Sprawozdanie z kontroli planowej przeprowadzonej w dniach 4–31 grudnia 2025 roku w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego ul. Krasickiego 25 Będzin, będącym jednostką organizacyjną Województwa Śląskiego

Podstawa prawna kontroli

Uchwała Nr 466/66/VII/2025 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 5 marca.2025 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego.

Kontrolę w dniu 15 grudnia 2025 roku przeprowadzili, zgodnie z upoważnieniami numer 678/OE/2025 oraz 679/OE/2025 z dnia 2 grudnia 2025 roku:

1. – Podinspektor w Departamencie Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego
2. – Inspektor w Departamencie Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Śląskiego.
3. – główny specjalista w Departamencie Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego
4. – inspektor w Departamencie Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Kontrolę w dniach 17-18 grudnia 2025 roku przeprowadzili zgodnie z upoważnieniami numer 678/OE/2025 oraz 679/OE/2025 z dnia 2 grudnia 2025 roku:

1. Sylwia Golonka- Kierownik referatu, w Departamencie Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego
2. – Główny Specjalista w Departamencie Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego
3. - Główny Specjalista w Departamencie Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego
4. – Główny Specjalista w Departamencie Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

W kontroli, ze strony Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, udział wzięli:

1. Paweł Nocoń – Zastępca Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
2. Edyta Janecka – Główna Księgowa,
3. – Główny Specjalista ds. ochrony przyrody,
4. – Główny Specjalista ds. kontroli wewnętrznej (Koordynator ds. dostępności),
5. Gabriela Kardas – Kierownik Działu Administracyjno - Gospodarczego

Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego jest samorządową jednostką organizacyjną działającą w formie jednostki budżetowej Województwa Śląskiego, na podstawie statutu w brzmieniu nadanym uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr III/41/6/2009 z dnia 26 sierpnia 2009 roku.

I. Zakres kontroli

Kontrola realizacji zadania pn. „Ochrona siedlisk i gatunków obszarów nieleśnych w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd" oraz poniesionych w 2024 roku wydatków w związku z realizacją przedmiotowego zadania.

A. Opis stanu faktycznego

Przeprowadzono kontrolę realizacji zadania pn. "Ochrona siedlisk i gatunków obszarów nieleśnych w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd" oraz poniesionych w 2024 roku wydatków w związku z realizacją przedmiotowego zadania. Zadanie współfinansowane było ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na podstawie zawartej umowy dotacji nr 174/2024/28/OP/wk/D z dnia 18 czerwca 2024 roku. Przedmiotowe zadanie zostało realizowane zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym stanowiącym Załącznik nr 1 do powyższej umowy dotacji.

Zadanie miało na celu przeprowadzenie działań czynnej ochrony w obrębie ekosystemów nieleśnych położonych na obszarze Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd w celu ochrony, zachowania, poprawy oraz odtworzenia ich wartości przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych i historycznych.
Prace polegały na ochronie najcenniejszych wartości przyrodniczych na wybranych obszarach Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd poprzez:

- prowadzenie wypasu zwierząt gospodarskich na obszarze siedlisk ciepłolubnych, na powierzchni 94,5 ha,
- usuwanie rdestowca sachalińskiego na obszarze Doliny Wodącej, w rejonie Skały Biśnik 1,5 ha.

Podczas kontroli sprawdzono między innymi: umowy, protokoły odbioru, faktury i rachunki oraz potwierdzenia realizacji przelewu.

Poniżej zestawienie dokumentów księgowych rozliczających projekt pn. "Ochrona siedlisk i gatunków obszarów nieleśnych w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd".

WYDATKI PONIESIONE ZE ŚRODKÓW DOTACJI Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH (FF) **142 700 zł :**

Lp.	Nr dokumentu	Data wystawienia	Kwota płatności (zł)	Termin płatności	Data wpłaty
1	1/10/2024	22.10.2024 r.	25 730,00	11.11.2024 r.	30.10.2024 r.
2	FV/1//10/2024	22.10.2024 r.	4 200,00	05.11.2024 r.	30.10.2024 r.
3	FS/16/2024	21.10.2024 r.	24 790,00	11.11.2024 r.	30.10.2024 r.
4	4/10/2024	22.10.2024 r.	40 670,00	11.11.2024 r.	30.10.2024 r.
5	3/10/2024	22.10.2024 r.	20 750,00	11.11.2024 r.	30.10.2024 r.
6	2/10/2024	22.10.2024 r.	26 560,00	11.11.2024 r.	30.10.2024 r.
suma:			**142 700,00 zł**		

WYDATKI PONIESIONE ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO (WL) – WKŁAD WŁASNY **36 160 zł :**

L p.	Nr dokumentu	Data wystawienia	Kwota płatności (zł)	Termin płatności	Data wpłaty
1	FS/16/2024	21.10.2024 r.	18 760,00	11.11.2024 r.	30.10.2024 r.
2	2/10/2024	22.10.2024 r.	17 400,00	11.11.2024 r.	30.10.2024 r.
suma:			**36 160,00 zł**		

WYDATKI PONIESIONE ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO (WL) – FINANSOWANIE NIE OBJĘTE UMOWĄ DOTACJI **9 960,00 zł :**

Lp.	Nr dokumentu	Data wystawienia	Kwota płatności (zł)	Termin płatności	Data wpłaty
1.	2/10/2024	22.10.2024 r.	9 960,00	11.11.2024 r.	30.10.2024 r.
suma:			**9 960,00 zł**		

Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł **188 820,00 zł**. Na jego realizację ze środków dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach przeznaczono 142 700,00 zł, ze środków własnych budżetu województwa śląskiego 36 160,00 zł (wkład własny województwa). Kwoty te mieściły się w ramach montażu finansowego określonego w umowie dotacji (FF 144 640 zł, WŁ 36 160 zł). Dodatkowo w celu realizacji zadania, kwota 9 960 zł dotycząca usługi prowadzenia wypasu zwierząt gospodarskich na obszarze siedlisk ciepłolubnych w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd na powierzchni 6 ha (Skarżyce), została poniesiona ze środków własnych budżetu województwa w związku z realizacją działań statutowych jednostki a finansowanie nie było objęte umową dotacji.

Okres realizacji zadania obejmował czas od 20.05.2024 do 25.10.2024 r., co również było zgodne z okresem wynikającym z umowy dotacji.

B. Wnioski

Ustalone uchybienia/nieprawidłowości: brak

C. Zalecenia

Brak.

II. Zakres kontroli

Prawidłowość przeprowadzenia przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego (dalej: Zamawiający) postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 późn.zm.) dalej: ustawa Pzp.

A. Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto dokumentację 1 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonego w trybie podstawowym bez negocjacji na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Pzp tj. postępowanie nr **AD-B.230.17.2024 DK**

- Postępowanie nr **AD-B.230.17.2024 DK** zostało wszczęte w dniu 07.08.2024 r.

Pozycja ujęta w planie postępowań o udzielenie zamówień na rok 2024 wersja nr 2 zamieszczona w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 25.04.2024 nr 2024/BZP 00023201/02/P.
Szacunkowa wartość zamówienia ustalona została w dniu 27.06.2024 r. na kwotę 252 032,52 zł netto (co stanowi równowartość 54 351,32 euro). Szacunkowa wartość zamówienia została ustalona zgodnie z art. 36 ustawy Pzp, tj. nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w Biuletynie zamówień publicznych (dalej: BZP) pod nr 2024/BZP 00448884/01 oraz na stronie internetowej prowadzonego postępowania w dniu 07.08.2024 r. W toku postępowania nie wystąpiła sytuacja, która spowodowałaby konieczność zamieszczenia ogłoszenia o sprostowaniu lub zmianach dodatkowych informacjach odnośnie ogłoszenia o zamówieniu. Ogłoszenie zawierało informacje, których zakres określa rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2439).
W dniu 17.07.2024 r , wpłynął wniosek o wyjaśnienie treści SWZ, w tym samym dniu Zamawiający udzielił wyjaśnień umieszczając na platformie prowadzonego postępowania zgodnie z art. 284 ust 6 ustawy Pzp.
Przedmiotem zamówienia był zakup fabrycznie nowego, osobowego, elektrycznego samochodu dla Biura Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Będzinie. Główny kod CPV: 34144900-7- pojazdy elektryczne.
Przedmiot zamówienia został opisany w sposób zrozumiały jednoznaczny i wyczerpujący za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń.
Zamawiający nie żądał przedmiotowych środków dowodowych, nie określił warunków udziału w postępowaniu.
Kryteria oceny i ich znaczenie zostały określone w SWZ oraz w ogłoszeniu o zamówieniu w następujący sposób:
a) koszt – waga kryterium to 60%,
b) Zużycie energii według procedury WLTP w cyklu mieszanym – waga kryterium to 20 %.
c) Zasięg według procedury WLTP w cyklu mieszanym– waga kryterium to 20 %.
Zamawiający określił kryteria oceny ofert w sposób jednoznaczny i zrozumiały, związany z przedmiotem zamówienia oraz określił wagę, jaką przypisuje każdemu z tych kryteriów.
Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 16.08.2024 r. Tego samego dnia Zamawiający zamieścił na stronie internetowej informacje wymagane w art. 222 ust. 5 ustawy Pzp
W postępowaniu wpłynęła 1 oferta (Wykonawca: Przedsiębiorstwo Euro-kas S.A., ul. 73-go Pułku Piechoty1, 40-467 Katowice) na kwotę: 291 800,00 zł brutto. Oferta została przygotowana i złożona ale nie zawierała prawidłowego formularza i nie można było odczytać z niego danych w prawidłowy sposób. W dniu 19.08.2024 r oraz 20.08.2024 r. Zamawiający wezwał do złożenia wyjaśnień treści oferty na podstawie art. 223 ust. 1 ustawy Pzp. W dniu 19.08.2024 r oraz 20.08.2024 r. otrzymano wyjaśnienia od Wykonawcy.
Zamawiający dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty w dniu 23.08.2024 r. Umowa w sprawie udzielenia zamówienia publicznego została podpisana w dniu 28.08.2024 r.
Zamawiający zawarł umowę zgodnie z art. 308 ust 3 ustawy pzp. Ogłoszenie o wyniku postępowania zostało zamieszczone w BZP pod nr 2024/BZP 00496403/01 z 12.09.2024 r.
Protokół postępowania został sporządzony według wzoru określonego w załączniku nr 8 „Protokół postępowania w trybie podstawowym (wzór)" do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz

dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. z 2020 r. poz. 2434). Protokół został zatwierdzony przez kierownika zamawiającego w dniu 17.09.2024 r.

Ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczone zostało w *BZP* pod nr 2024/BZP 00537854/01 w dniu 09.10.2024 r.

B. Wnioski

Ustalone uchybienia/nieprawidłowości: brak

C. Zalecenia

Brak.

III. Zakres kontroli

Analiza wybranych zagadnień związanych z funkcjonowaniem kontroli zarządczej w jednostce

A. Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto:

1. Wybraną dokumentację wewnętrzną jednostki za 2025 r., stanowiącą organizacyjne odzwierciedlenie celów i zadań nałożonych na jednostkę oraz przyjętych sposobów realizacji tych zadań, m.in.: dokumentację kontroli zarządczej (sprawozdania z monitoringu celów operacyjnych, raporty z monitoringu ryzyk zdiagnozowanych do celów operacyjnych, samoocenę kontroli zarządczej); wykaz upoważnień/pełnomocnictw; wykaz procedur/zarządzeń wewnętrznych regulujących proces pracy/realizacji zadań w jednostce; informację/zestawienie danych statystycznych[1] dotyczących zgłoszeń wewnętrznych i zgłoszeń zewnętrznych w rozumieniu ustawy z 14.06.2024 r. o ochronie sygnalistów; informację/ zestawienie danych statystycznych[2] zgłoszeń w ramach procedury antymobbingowej; wykaz zrealizowanych szkoleń; informacje/dokumenty dotyczące wdrożenia rekomendacji Marszałka Województwa Śląskiego.
2. Analizę skarg i wniosków dotyczących działalności jednostki – analiza terminowości i sposobu załatwiania skarg i wniosków, usunięcia przyczyn skarg i doskonalenia działalności jednostki (weryfikacja krzyżowa z próbą losową z korespondencji przychodzącej – miesiące: luty, czerwiec, wrzesień 2025 r.).
3. Analizę kontroli instytucjonalnych przeprowadzonych w jednostce – analiza wyników przeprowadzonych kontroli i sposobu wdrożenia rekomendacji/ usunięcia ew. nieprawidłowości.

---

[1] informacja/zestawienie pozbawione danych osobowych i treści poufnych to jest informacje o: liczbie zgłoszeń (w tym anonimowych), obszarze działalności/kategorii zagadnienia którego dotyczyły zgłoszenia, rozpatrzeniu zgłoszenia, wyniku weryfikacji zgłoszenia (potwierdzone/niepotwierdzone), podjętych działaniach następczych (informacja ogólna dotycząca usprawnień/podjętych działań w obszarze, w którym stwierdzono nieprawidłowości);

[2] informacja/zestawienie pozbawione danych osobowych i treści poufnych to jest informacje o: liczbie zgłoszeń, przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, wyniku weryfikacji (zasadne/niezasadne), podjęciu działań w przypadku oceny zgłoszenia jako zasadne.

Ad 1 Wybrana dokumentacja wewnętrzna jednostki za 2025 r.

W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych dokonano weryfikacji dokumentacji prowadzonej w ramach systemu kontroli zarządczej funkcjonującej w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego. Analizie poddano: sprawozdania z monitoringu celów operacyjnych stałych, raporty z monitoringu ryzyka, dokumentację z przeprowadzonej samooceny kontroli zarządczej za 2024 r., zarządzenia wewnętrzne kierownika jednostki, upoważnienia i pełnomocnictwa kierownika jednostki, roczny plan szkoleń i poziom jego realizacji. Kontrolujący przyjęli także informacje dotyczące: zgłoszeń wewnętrznych i zgłoszeń zewnętrznych w rozumieniu ustawy z 14.06.2024 r. o ochronie sygnalistów, zgłoszeń w ramach procedury antymobbingowej oraz informacje dotyczące podjętych działań w ramach dalszego wdrażania rekomendacji Marszałka Województwa Śląskiego.
Obowiązki związane z prowadzeniem procedur kontroli zarządczej oraz procedur zarządzania ryzykiem realizowane są przez wyznaczonego pracownika, we współpracy z Zespołem ds. kontroli Zarządczej, który uczestniczy w opracowywaniu celów, zadań i mierników dla jednostki na nowy rok kalendarzowy, ustalaniu planu ich realizacji, szacowaniu i monitoringu ryzyk, a także przeprowadzaniu samooceny kontroli zarządczej.
Nadzór nad przestrzeganiem zasad kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem wykonywany jest zgodnie z zasadą hierarchii służbowej przez kierownika jednostki oraz kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych. Funkcjonujący w jednostce system kontroli zarządczej jest dokumentowany rzetelnie i w sposób zgodny z wymogami obowiązującymi w samorządowych jednostkach budżetowych. Obowiązująca dokumentacja kontroli zarządczej gromadzona jest przez pracownika ds. kontroli wewnętrznej oraz w sekretariacie.

Na mocy Zarządzenia nr 7/25 Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego z dnia 21 lutego 2025 roku w sprawie: aktualizacji „Procedur kontroli zarządczej – wdrożenie procedur, instrukcji i mechanizmów składających się na system kontroli zarządczej w ZPKWŚ" jednostka dokonała aktualizacji dotychczas obowiązujących procedur kontroli zarządczej. W okazanych na potrzeby kontroli aktach spraw gromadzone są: informacja z wyznaczenia celów operacyjnych na 2025 r. wraz z rejestrem ryzyk; sprawozdania kwartalne z realizacji stałych celów operacyjnych jednostki wraz z aktualizacjami rejestru ryzyk (sprawozdania za I, II i III kwartał 2025 r.), korespondencja prowadzona z organem nadzorującym dot. usprawniania systemu kontroli zarządczej, dokumentacja samooceny kontroli zarządczej za rok 2024 tj. wyniki samooceny oraz uzupełnione kwestionariusze samooceny, oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za 2024 rok, dokumentacja z wyznaczenia celów i zadań priorytetowych na 2026 r. Monitorowanie systemu kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem prowadzone jest w sposób systematyczny – raz na kwartał. Osiągane wartości mierników ustalonych do celów jednostki na 2025 r. na przestrzeni kwartałów miały tendencję wzrostową, a ich wartość uzyskana po III kwartale br. pozwala prognozować osiągnięcie wartości docelowych mierników do końca 2025 r.
Zdiagnozowane ryzyka są monitorowane i modyfikowane. Poziom istotności w przypadku większości zdiagnozowanych ryzyk na przestrzeni kwartałów ma tendencję spadkową. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego dokonał samooceny kontroli zarządczej za 2024 r. w dniu 07.02.2025 r. W 2024 r. jednostka zatrudniała na podstawie umowy o pracę 47 pracowników. Łączna liczba wypełnionych kwestionariuszy przekazanych do dokonania analizy stanu kontroli zarządczej wynosiła 44 sztuki, a więc obejmowała reprezentatywną większość pracowników. Łączna liczba uzyskanych w ramach samooceny odpowiedzi pozytywnych wyniosła 99,57%, a odpowiedzi negatywnych - 0,43%. W ankiecie nie wskazano obszarów wymagających zdaniem respondentów największych zmian. Z uwagi na niewielki odsetek

uzyskanych odpowiedzi negatywnych, przeprowadzone badanie nie zidentyfikowało konieczności podejmowania działań w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w jednostce.
W toku przeprowadzanych czynności kontrolujący zapoznali się z rejestrem zestawiającym udzielone pełnomocnictwa i upoważnienia w 2025 r. (27 pozycji). Pracownikom jednostki udzielano upoważnień szczególnych i rodzajowych związanych z realizacją bieżących działań operacyjnych jednostki (26 pozycji). Kierownik jednostki udzielił również pełnomocnictwa procesowego radcy prawnemu świadczącemu usługi prawne na rzecz jednostki.
W kontrolowanej jednostce prowadzona jest chronologiczna ewidencja zarządzeń Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego. Na potrzeby kontroli zespół kontrolny zapoznał się z zarządzeniami wprowadzonymi w 2025 r., wdrażającymi/aktualizującymi procedury/ wytyczne normujące zasady funkcjonowania jednostki.
Na dzień przeprowadzenia kontroli, w jednostce wdrożono/zaktualizowano 26 zarządzeń wewnętrznych (w tym 22 odnoszące się do zagadnień związanych z organizacją pracy, 3 odnoszące się do spraw finansowych oraz 1 dotyczące zamówień publicznych), tj.:

- Zarządzenie Nr 1/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 15 stycznia 2025 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 2/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 16 stycznia 2025 r. w sprawie sposobu prowadzenia narad sprawozdawczo-programowych oraz merytorycznych w Biurze i Oddziałach Biura Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 3/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 22 stycznia 2025 r. Instrukcja kancelaryjna oraz Jednolity Rzeczowy Wykaz Akt (JRWA) Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 4/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 14 lutego 2025 r. w sprawie ustalenia dni wolnych od pracy w 2025 roku dla pracowników Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 5/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 18 lutego 2025 r. w sprawie procedury bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 6/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 19 lutego 2025 r. w sprawie Systemu Finansowo – Księgowego Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 7/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 21 lutego 2025 r. w sprawie aktualizacji „Procedur kontroli zarządczej" - wdrożenie procedur, instrukcji i mechanizmów składających się na system kontroli zarządczej w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 8/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 18 marca 2025 r. w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości dla Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Będzinie dla projektu pn.: „Dobre praktyki w zakresie ochrony cennych przyrodniczo siedlisk i gatunków w PK "Orlich Gniazd",
- Zarządzenie Nr 9/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 30 marca 2025 r. w sprawie aktualizacji uregulowań dotyczących zbioru uregulowań wewnętrznych określających zasady funkcjonowania Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 11/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 15 maja 2025 r. w sprawie wyznaczenia osoby pełniącej funkcję Koordynatora ds. dostępności w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 12/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 16 maja 2025 r. w sprawie procedury przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,

- Zarządzenie Nr 13/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 19 maja 2025 r. w sprawie zasad funkcjonowania Działu Edukacji Ekologicznej Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 14/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 22 maja 2025 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 15/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie systemu zastępstw pracowników Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w przypadku nieobecności w pracy,
- Zarządzenie Nr 16/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie wprowadzenia Kodeksu etycznego w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 17/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie skrócenia czasu pracy w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w dniu 30 maja 2025 r.,
- Zarządzenie Nr 18/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 18 czerwca 2025 r. w sprawie Regulaminu wynagradzania w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 19/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 4 sierpnia 2025 r. w sprawie aktualizacji instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego ZPKWŚ,
- Zarządzenie Nr 20/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 11 sierpnia 2025 r. w sprawie zasad zamawiania, używania, ewidencjonowania oraz likwidacji pieczęci i pieczątek służbowych w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 21/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 28 sierpnia 2025 r. w sprawie wprowadzenia systemu sporządzania planów i sprawozdań z realizacji zadań merytorycznych w Dziale Ochrony Przyrody,
- Zarządzenie Nr 22/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 9 września 2025 r. w sprawie wyznaczenia osoby pełniącej funkcję Koordynatora ds. obronności w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 23/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 26 września 2025 r. w sprawie uruchomienia stałych dyżurów w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego – Obronność,
- Zarządzenie Nr 24/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 29 września 2025 r. w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości dla Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Będzinie dla projektu pn.: „Bioróżnorodne Parki Krajobrazowe Województwa Śląskiego",
- Zarządzenie Nr 25/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 3 listopada 2025 r. w sprawie wdrożenia Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Zarządzenie Nr 26/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 12 listopada 2025 r. w sprawie Systemu funkcjonowania Działu Administracyjno-Gospodarczego ZPKWŚ,
- Zarządzenie Nr 27/2025 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 9 grudnia 2025 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji zgodnie z planem inwentaryzacji.

Zgodnie z informacją udzieloną kontrolującym, do Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w 2025 r. wpłynęło jedno zgłoszenie zewnętrzne, przekazane listownie, anonimowo (brak danych kontaktowych). Zgłoszenie dotyczyło dewastacji obszaru Natura 2000 i otuliny Żywieckiego Parku Krajobrazowego. Przedmiotowe zgłoszenie, ze względu na anonimowy charakter, nie było rozpatrywane w trybie ustawy z 14.06.2024 r. o ochronie

sygnalistów. Obowiązujące w jednostce Zarządzenie Nr 13/2024 Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego z dnia 21 sierpnia 2024 r. w sprawie: wprowadzenia Zarządzenia o ochronie sygnalistów w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego - § 6 ust. 1 - nie dopuszcza anonimowego zgłaszania nieprawidłowości. Zgłoszenie zostało przekazane, zgodnie z przedmiotem zgłoszenia, do właściwej komórki organizacyjnej.
Na podstawie wyjaśnień udzielonych zespołowi kontrolującemu ustalono, że w 2025 r. w jednostce nie odnotowano zgłoszeń dotyczących: wystąpienia działań dyskryminujących, działań o charakterze mobbingu, naruszeń zasad współżycia społecznego i/lub zasad Kodeksu Etyki.
W trakcie realizowanych czynności kontrolnych kontrolującym okazano Roczny plan szkoleń na 2025 r., przyjęty przez Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych 08 listopada 2024 r., uwzględniający szkolenia wymagane (36 szkoleń) i fakultatywne (63 szkolenia). Zaplanowane obligatoryjne szkolenia indywidualne zrealizowane przez pracowników jednostki obejmowały zagadnienia z zakresu: ochrony danych osobowych, ochrony przyrody, krajobrazu i zabytków, edukacji ekologicznej, księgowości i rachunkowości, stosowania wybranych przepisów prawa, w tym m.in. kodeksu postępowania administracyjnego, instrukcji kancelaryjnej oraz ustawy o gospodarce odpadami, a także szkolenia z zakresu IT.
Zgodnie z udzielonymi kontrolującym wyjaśnieniami, jednostka zrealizowała także na rzecz pracowników szkolenia grupowe dotyczące zagadnień z zakresu zamówień publicznych oraz pierwszej pomocy. W ramach przedmiotowych szkoleń grupowych przeszkolono 26 pracowników. Mając na uwadze funkcjonujące w jednostce procedury wewnętrzne oraz okazane dokumenty/udzielone wyjaśnienia należy stwierdzić, że proces podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników jednostki jest zaplanowany i na bieżąco realizowany.
Kontrolowana jednostka kontynuowała wdrażanie w 2025 r. rekomendacji Marszałka Województwa Śląskiego doskonalących system kontroli zarządczej w obszarze:

- wdrażania przepisów o ochronie ludności i obronie cywilnej – jednostka Zarządzeniem nr 22/2025 Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego z dnia 09.09.2025 r. wyznaczyła koordynatora ds. obronności, odpowiedzialnego za realizację obowiązków wynikających z przepisów prawa dotyczących obronności, w szczególności z ustawy o obronie Ojczyzny oraz aktów wykonawczych i wytycznych właściwych organów administracji rządowej i samorządowej. Jednocześnie w jednostce wdrożono Zarządzenie nr 23/2025 Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego z dnia 26.09.2025 r. w sprawie uruchomienia stałych dyżurów w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego – obronność. W październiku i listopadzie 2025 r., z inicjatywy jednostki, przeszkolono koordynatora ds. obronności oraz kierownika Oddziału Biura ZPKWŚ w Smoleniu z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej (szkolenie dla kadry w urzędach obsługujących organy ochrony ludności oraz w innych urzędach, jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego i organach jednostek pomocniczych gminy), organizowane przez Centralną Szkołę Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie.
- w zakresie cyberbezpieczeństwa – zarządzeniem nr 25/2025 Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego z 3 listopada 2025 r. wdrożono System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- w zakresie dostępności cyfrowej i architektonicznej – Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego realizował szereg działań mających na celu zwiększenie dostępności we wszystkich obiektach wchodzących w jednostki, tj.:
  - aktualizacja Planu Dostępności na rok 2025,

- przygotowanie i złożenie Raportu GUS o stanie zapewnienia dostępności podmiotu publicznego,
- dostosowanie deklaracji dostępności do wymogów wersji 2.0, w tym:
  - ✓ uproszczenie struktury dokumentu i dostosowanie jej do standardów ułatwiających nawigację osobom korzystającym z technologii asystujących,
  - ✓ wprowadzenie identyfikatorów HTML (atrybutów id) w celu lepszej integracji z technologiami wspomagającymi,
  - ✓ zapewnienie regularnej aktualizacji deklaracji, szczególnie w przypadku zmian w strukturze lub funkcjonalności strony internetowej,
  - ✓ uzupełnienie deklaracji o dane kontaktowe osoby odpowiedzialnej za dostępność, informacje o przeprowadzonych audytach oraz opis barier, które nie zostały jeszcze usunięte,
  - ✓ udział w obchodach Światowego Dnia Autyzmu poprzez podświetlenie budynków jednostki na niebiesko,
  - ✓ przygotowanie założeń do filmu informacyjnego o jednostce, który – w przypadku pozyskania środków – zostanie przetłumaczony na język migowy,
  - ✓ wyłonienie tłumacza języka migowego dla jednostki (od 2026 roku tłumacz będzie obsługiwać jednostkę za pomocą wideorozmowy),
  - ✓ zakup pętli indukcyjnych dla Biura oraz Oddziałów,
  - ✓ zakup mat ewakuacyjnych dla Biura i Oddziałów,
  - ✓ montaż dodatkowych dzwonków przywoławczych przy wejściach (dot. Biura i Oddziałów), umieszczonych na wysokości umożliwiającej korzystanie osobom niskorosłym oraz osobom poruszającym się na wózkach,
  - ✓ dostosowanie łazienki w budynku Biura ZPKWŚ w Będzinie do potrzeb osób z ograniczeniami,
  - ✓ udział pracowników ZPKWŚ w szkoleniach online dotyczących dostępności,
  - ✓ opracowanie informacyjnego tekstu alternatywnego dotyczącego BIP i zamieszczenie go na stronie BIP,
  - ✓ udział w zjeździe koordynatorów dostępności organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
  - ✓ zgłoszenie Koordynatora ds. dostępności ZPKWŚ na stronie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej,
  - ✓ aktualizacja cyfrowa dokumentacji zamieszczanej na stronie www oraz BIP, w tym stosowanie czcionek bezszeryfowych w zarządzeniach, dokumentach, tekstach informacyjnych oraz dokumentacji zamówień publicznych.

Ad 2 Analiza skarg i wniosków dotyczących działalności jednostki – 2025 r.

W 2025 r. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego dokonał aktualizacji procedury wewnętrznej regulującej proces rozpatrywania skarg i wniosków. Zarządzeniem Nr 12/25 Dyrektora ZPKWŚ z dnia 16 maja 2025 r., w sprawie: procedury przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego – dokonano zmian w zakresie sposobu wnoszenia skarg (nie dokonano zmian w zakresie merytorycznym). W toku prowadzonych czynności kontrolującym przedłożono Książkę skarg i wniosków, w której rejestrowane są skargi/ wnioski wpływające do jednostki. Okazany dokument nie zawierał wpisów za 2025 r. Starszy Specjalista ds. kontroli wewnętrznej w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego – – potwierdziła, że w kontrolowanym okresie do jednostki nie wpłynęły skargi/ wnioski. Powyższe potwierdza dokonana przez kontrolujących analiza krzyżowa książki skarg i wniosków z losową

korespondencją z rejestru korespondencji przychodzącej do jednostki – w wyniku weryfikacji zakresu tematycznego korespondencji przychodzącej do jednostki w miesiącach luty, czerwiec oraz wrzesień 2025 r. nie odnotowano korespondencji noszącej znamiona skargi lub wniosku.

Ad 3 Analiza kontroli instytucjonalnych przeprowadzonych w jednostce – 2025 r.

W toku prowadzonych czynności kontrolującym przedłożono Książkę kontroli, w której rejestrowane są kontrole zewnętrzne przeprowadzane w jednostce. Wyniki analizy ww. dokumentu – wpisów za 2025 r., a także protokołów z przeprowadzonych kontroli oraz wystąpień pokontrolnych przedstawia tabela nr 1. W wyniku przeprowadzonych w 2025 r. kontroli w jednostce, organy kontrolne nie stwierdziły istotnych nieprawidłowości. Wystąpiły jednostkowe przypadki w których organy kontrolne sformułowały zalecenia/rekomendacje, które jednostka wdrożyła lub wdraża (w ramach ustalonego terminu ich realizacji).

Lp.	Jednostka kontrolowana	Organ kontrolujący	Termin kontroli od/do	Okres objęty kontrolą	Przedmiot kontroli	Stwierdzenie nieprawidłowości	Wydane zalecenia /rekomendacje	Realizacja zaleceń	Działania nadzorcze podjęte przez kierownika komórki org.
1	ZPKWŚ	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	17-21.03.2025 (zg. z upoważnieniem)	2022 r., 2023 r., 2024 r.	Kontrola Realizacji zadania pn. Kampania edukacyjno – informatyczna ZPKWŚ „Wygrywamy, gdy o przyrodę dbamy" oraz poniesionych w 2023 r. wydatków w związku z realizacją przedmiotowego zadania.	nie stwierdzono	n/d	n/d	n/d
2	ZPKWŚ	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	07.05.2025 22.05.2025	2022 r., 2023 r., 2024 r.	1.Prawidłowość rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek do których pobierania zobowiązany jest zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. 2. Ustalenie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu. 3. Prawidłowość, terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe. 4. Wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych. 5. Prawidłowość rzetelność danych przekazanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych we wniosku o świadczenia postojowe na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem	Jednostkowe przypadki: przekazywania dokumentów do ZUS po terminie; występowania rozbieżności w wysokości naliczonych składek; nie wypłacenia świadczenia; nieopracowania wniosku o świadczenie; nie wystawienia zaświadczenia	Złożenie korygujących/brakujących dokumentów (m.in. raportu korygującego/deklaracji rozliczeniowych korygujących)	24.06.2025	Wzmocnienie nadzoru operacyjnego nad realizacją spraw kadrowo-płacowych

					i zwalczaniem COVID 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. 6.Prawodłowość, rzetelność danych przekazanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych we wniosku o zwolnienie z obowiązku opłacania składek, złożonego na podstawie ustawy z dnia 2020 r., poszczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.				
3	ZPKWŚ oddział w Smoleniu wraz z Ośrodkiem Edukacyjno – Naukowym	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny Zawiercie	17.06.2025	stan aktualny	Ocena stanu sanitarnego bazy edukacyjno-noclegowej Oddział ZPKWŚ Smoleń	nie stwierdzono	n/d	n/d	n/d
4	ZPKWŚ	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	06-20.06.2025 (zg. z upoważnieniem)	2024 r.	Kontrola gospodarki finansowej w zakresie § 6050 (wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych) zgodnie z planem wydatków w 2024 r.	nie stwierdzono	n/d	n/d	n/d
5	ZPKWŚ	Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach	1,11 lipca 2025 r. , 12,19 sierpnia 2025 r.	2025 r.	Badanie przyczyn i okoliczności wypadku w pracy	1. Brak dekla przy puszce elektrycznej znajdującej się w pomieszczeniu Sali narad. 2. Brak oznakowania dopuszczalnej nośności regałów znajdujących się w pomieszczeniu garażu. 3. Brak oznakowania dopuszczalnej nośności regałów znajdujących się w pomieszczeniu warsztatu. 4.Brak urządzenia zabezpieczającego przed samo	Postanowienia decyzji ustnych wydanych w trakcie kontroli: 1. Zapewnić dekiel przy puszce elektrycznej znajdującej się w pomieszczeniu sala narad. 2. Oznakować w czytelny sposób dopuszczalną nośność regałów Znajdujących się w pomieszczeniu garażu. 3. Oznakować w czytelny sposób dopuszczalną nośność regałów Znajdujących się w pomieszczeniu warsztatu.	Zalecenia wynikające z wydanych decyzji zrealizowano w trakcie trwania kontroli.	Każdorazowe informowanie zatrudnionych pracowników (w tym pracowników długotrwale nieobecnych) o dokonanych aktualizacjach w ocenie ryzyka zawodowego na stanowisku pracy. Pisemne poinformowanie organu kontrolującego o podjętych

						załączeniem po zaniku napięcia przy szlifierce dwutarczowej D-150C znajdującej się pomieszczeniu warsztatu. 5.Brak zabezpieczenia elementów czynnych w rozdzielnicy elektrycznej znajdującej się w obiekcie tzw. Ptaszarnia- brak zaślepek w miejscach gdzie nie zamontowano bezpieczników na listwie i pozostawiono miejsca puste.	4. Zapewnić urządzenie zabezpieczające przed samo załączeniem po zaniku napięcia przy szlifierce dwutarczowej D-150C znajdującej się w pomieszczeniu warsztatu. 5. Zabezpieczy elementy czynne w rozdzielnicy elektrycznej znajdującej się w obiekcie tzw. ptaszarnia.		działaniach nadzorczych.
6	ZPKWŚ	Archiwum Państwowe w Katowicach	23.09.2025	2025	Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach w zakresie postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną	nie stwierdzono	Przekazanie akt kat. A. z zasobu odziedziczonego do Archiwum Państwowego w Katowicach w terminie 30.11.2026 r.	Ze względu na długotrwałą nieobecność archiwistki przesunięto termin realizacji do dnia 30.11.2026 r.	n/d
7	ZPKWŚ	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	19-30.09.2025 (zg. z upoważnieniem)	2024 r.	Kontrola realizacji zadania pn. Ochrona wybranych pomników przyrody starodrzewu oraz pielęgnacja zieleni na terenie ZPKWŚ oraz poniesionych w 2024 r., wydatków w związku z realizacją przedmiotowego zadania	nie stwierdzono	n/d	n/d	n/d
8.	ZPKWŚ	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	30.10-02.12.2025 (zg. z upoważnieniem)	2025 r.	Kontrola Projektu FESL.02.14-IŻ.01-09FH/24-001 „Bioróżnorodne Parki Krajobrazowe Województwa Śląskiego" (ID 09FH/24)	nie stwierdzono	n/d	n/d	n/d

9.	ZPKWŚ	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	04.12-31.12.2025 r. (zg. z upoważnieniem)	2024 r.	Kontrola realizacji zadań „ Ochrona siedlisk i gatunków obszarów nieleśnych w PKOG oraz poniesionych w 2024 r. wydatków w związku z realizacją przedmiotowego zadania. Prawidłowość przeprowadzenia przez ZPKWŚ postepowania o udzielenie zamówienia publicznego z przepisami ustawy PZP – postępowanie z 2024 r. „Zakup fabrycznie nowego samochodu elektrycznego – IV „ nr sprawy AD-B.230.17.2024.DK	kontrola w trakcie realizacji
10	ZPKWŚ	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	04.12-31.12.2025 r. (zg. z upoważnieniem)	2025 r.	Gromadzenie dokumentacji dotyczącej terenów źródliskowych na obszarze ZPKWŚ. Inwentaryzacja nieczynnych wyrobisk i odsłonień skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych – jako terenów zrenaturalizowanych. Gromadzenie dokumentacji dotyczącej wychodni skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych. Analiza wybranych zagadnień związanych z funkcjonowaniem kontroli zarządczej w jednostce.	Kontrola w trakcie realizacji

Tab. 1. Analiza kontroli instytucjonalnych przeprowadzonych w jednostce w 2025 r.

B. Wnioski

Ustalone uchybienia/nieprawidłowości: brak

C. Zalecenia

Brak.

IV . Zakres kontroli

Kontrola merytoryczna realizacji poniższych zadań wskazanych w rocznym planie zadań statutowych jednostki na 2025 rok:

1. **Inwentaryzacja nieczynnych wyrobisk i odsłonięć skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych – jako terenów zrenaturalizowanych.**
2. **Gromadzenie dokumentacji dotyczącej wychodni skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych.**
3. **Gromadzenie dokumentacji dotyczącej terenów źródliskowych na obszarze ZPKWŚ.**

A. Opis stanu faktycznego

Ad 1 Inwentaryzacja nieczynnych wyrobisk i odsłonięć skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych – jako terenów zrenaturalizowanych.

W celu przeprowadzenia kontroli udostępniona została dokumentacja pt. „Inwentaryzacja nieczynnych wyrobisk oraz sztucznych odsłonięć fliszu karpackiego na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych jako terenów zrenaturalizowanych. Zadanie realizowane na obszarze Żywieckiego Parku Krajobrazowego, Parku Krajobrazowego Beskidu Małego, Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ich otulin. Rok 2025". Jak wynika z pisma L.dz. 795.2025 z dnia 29.12.2025 r., zawierającego informacje dodatkowe na potrzeby kontroli, zadanie prowadzone jest od 2013 r., a od 2025 r. zakres zadania rozszerzono o odsłonięcia fliszu karpackiego niewynikającego z pozyskiwania surowca skalnego (kamieniołomy, wyrobiska), co stanowiło podstawę do zmiany nazwy zadania.
Zadanie w 2025 r. realizowano zgodnie z rocznym planem zadań statutowych ZPKWŚ na 2025 rok, tj. Dział Ochrony Przyrody, Działania dokumentacyjne, Inwentaryzacja nieczynnych wyrobisk i odsłonięć skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych – jako terenów zrenaturalizowanych oraz w oparciu o „Harmonogram realizacji zadania merytorycznego" z dnia 2.01.2025 r. Celem realizacji zadania podanym w harmonogramie jest „zgromadzenie informacji na temat lokalizacji nieczynnych wyrobisk na obszarze Beskidzkich Parków Krajobrazowych i w ich otulinie oraz określenie ich wartości przyrodniczych (możliwość występowania rzadkich gatunków roślin), krajobrazowych, naukowych i dydaktycznych. Ocena wartości umożliwia wskazanie zalecanego sposobu zagospodarowania tych obiektów lub ewentualnego wnioskowania o objęcie ochroną prawną". W podanym celu realizacji zadania pominięto sztuczne odsłonięcia skał.
Zgodnie z harmonogramem prace obejmowały:

- Przygotowanie dokumentacji dotyczącej charakterystyki przyrodniczej wytypowanych nieczynnych kamieniołomów: położenie, budowa geologiczna, opis morfologii, szaty roślinnej zgodnie z opracowaną kartą.

- Charakterystykę aktualnego wykorzystania kamieniołomu (miejsce spacerów, nielegalne pozyskiwanie surowców, „dzikie" wysypisko śmieci, ścianka wspinaczkowa itp.) oraz przeznaczenia obiektu zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy.
- Ocenę przydatności: konieczność ochrony lub przeznaczenie na cele turystyki i dydaktyki.

W tej części harmonogramu, tj. opisie metodyki działań, również nie ujęto sztucznych odsłonięć skalnych.
Realizacja zadania z założenia trwa od stycznia do grudnia w przypadku sztucznych odsłonięć fliszu karpackiego, od kwietnia do października w przypadku wyrobisk. Ramy czasowe związane są z możliwością prowadzenia inwentaryzacji terenowej. W 2025 r. rozpoczęto inwentaryzację terenową odsłonięć fliszu w styczniu, a ukończono w grudniu i razem zinwentaryzowano 5 obiektów, tj.: odsłonięcia fliszu karpackiego pod Klimczokiem, Skalite, Kołowrót 1, Kołowrót 2, Pod Szyndzielnią. W przypadku nieczynnych wyrobisk zinwentaryzowano 1 obiekt w kwietniu – Średni Grojec 2. Kontrole terenowe przeprowadzono w terminach: 10.01 (1 obiekt), 15.01 (1 obiekt), 17.04 (1 obiekt), 3.09 (2 obiekty) i 8.12 (1 obiekt) 2025 r.
Formularz harmonogramu jest zgodny ze wzorem podanym w załączniku nr 5 do Zarządzenia Nr 21/25 Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego z dnia 28 sierpnia 2025 r. ws. wprowadzenia systemu sporządzania planów i sprawozdań z realizacji zadań merytorycznych w Dziale Ochrony Przyrody. Zarządzenie to nie zawiera wzorów kart kontroli inwentaryzowanych obiektów.
Wszystkie karty kontroli posiadają załączniki mapowe i graficzne z dokumentacją zdjęciową oraz notatkę służbową dotyczącą wyjazdu terenowego.
Notatki służbowe zawierają ogólne informacje dotyczące przeprowadzonej inwentaryzacji – datę i miejsce, krótką charakterystykę obiektu wynikającą z obserwacji terenowej, syntetyczne stwierdzenie dotyczące walorów obiektu bez ich uszczegółowienia, a także podpis sporządzającego.
Zakres informacyjny Kart kontroli jest następujący: data, obserwator, nazwa obiektu, lokalizacja (powiat, nazwa parku krajobrazowego, nazwa nadleśnictwa i leśnictwa, własność, nr działki, współrzędne geograficzne), charakterystyka obiektu (ogólna charakterystyka obiektu, budowa geologiczna, morfologia terenu, flora (w tym rośliny chronione), fauna (w tym zwierzęta chronione), data ostatniej obserwacji, jeśli miała miejsce, oraz zaobserwowane zmiany, przeznaczenie obiektu (zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania), aktualne użytkowanie obiektu (do wyboru: czynny lub nieczynny), zagrożenia dla istnienia obiektu, proponowane zabiegi ochronne, uzasadnienie konieczności objęcia formą ochrony (w przypadku wnioskowania o objęcie ochroną), uwagi, dodatkowe informacje, załączniki (mapa z lokalizacją, dokumentacja fotograficzna), podpis sporządzającego.
W przypadku notatki służbowej z dn. 17.04.2025 r. prawdopodobnie omyłkowo wpisana została błędna data przeprowadzenia kontroli, tj. 18.06.2024 r.

B. Wnioski

- Zmiana nazwy zadania nie wydaje się konieczna ani w pełni uzasadniona. Zgodnie z Planem Zadań Statutowych na rok 2025 zadanie miało brzmienie: „Inwentaryzacja nieczynnych wyrobisk i odsłonięć skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych – jako terenów zrenaturalizowanych". Sztuczne odsłonięcia fliszu karpackiego mieszczą się w szerszym pojęciu odsłonięć skalnych, dlatego dotychczasowa nazwa była adekwatna. Zadanie jest realizowane corocznie, a w 2025 roku zawężono definicję odsłonięć skalnych do sztucznych odsłonięć fliszu karpackiego. Należy jednak podkreślić, że nazwa zadania powinna być spójna w kolejnych latach i nie powinna być uzależniona od aktualnie inwentaryzowanej kategorii

obiektów. Właściwe jest zachowanie ogólnej nazwy obejmującej pełny zakres pojęcia odsłonięć skalnych, nawet jeśli w danym roku realizacja dotyczy jedynie węższego zakresu.

- W pkt 1 harmonogramu wskazano podstawę prawną – art. 105 i 107 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – bez doprecyzowania, że odnosi się do wersji obowiązującej na dzień 2.01.2025 r. Proponuje się uzupełnienie informacji o numer i datę Dz.U. lub wskazanie, że zastosowano brzmienie przepisów aktualne na dzień opracowania harmonogramu.
- W określonym celu realizacji zadania (pkt 3 harmonogramu) ujęto jedynie wyrobiska. Dla spójności nazwy, definicji zadania z jego celami wskazane byłoby, żeby uzupełnić treść o sztuczne odsłonięcia skalne.
- Pozycja „Opis metodyki działań" (pkt 5 harmonogramu) została zawężona jedynie do kamieniołomów, podczas gdy w tytule oraz celach zadania wskazano szerszą kategorię – wyrobiska. Takie ograniczenie może prowadzić do niespójności z założeniami zadania oraz niepełnego ujęcia jego zakresu. Ponadto pominięto sztuczne odsłonięcia skalne. Dla zachowania zgodności z dokumentacją i celami zadania proponuje się zastąpienie określenia „kamieniołomy" pojęciem „wyrobiska" oraz uzupełnienie metodyki o kategorię sztucznych odsłonięć skalnych. W 2025 r. zinwentaryzowano 5 odsłonięć fliszu karpackiego oraz 1 nieczynne wyrobisko.
  Ponadto proponuje się również zmianę brzmienia podpunktu „ocena przydatności…." na „ocena wartości…". Termin „ocena wartości" lepiej oddaje zakres analiz przewidzianych w dokumentacji i jest bardziej precyzyjny niż „ocena przydatności", która sugeruje jedynie praktyczne wykorzystanie obiektu.
- W dokumentacji z inwentaryzacji przedstawiono ogólną charakterystykę obiektów (np. opis wyrobiska, wartość dydaktyczna), jednak brak jest całościowej oceny oraz wskazania, dlaczego obiekt jest istotny lub cenny, np. pod względem przyrodniczym, krajobrazowym czy naukowym. Określenie wartości obiektu wskazane zostało w pkt 3 harmonogramu jako jeden z celów realizacji zadania, który umożliwić ma wskazanie zalecanego sposobu zagospodarowania tych obiektów lub ewentualnego wnioskowania o objęcie ochroną prawną. Wskazane byłoby uzupełnienie opisu w kartach kontroli o elementy oceny wartości obiektu, uwypuklające jego znaczenie w kontekście realizowanego zadania oraz wskazanie zalecanego sposobu ich zagospodarowania, ewentualnie objęcia ochroną. Ponadto nie zostały wskazane proponowane zabiegi ochronne, co szczególnie istotne w przypadku gdy obiekt jest cenny i gdy jednocześnie stwierdzono występowanie zagrożeń.
- Nie wszystkie punkty kart kontroli były wypełniane w każdym przypadku. Dotyczy to m.in. pozycji dotyczących fauny i flory, co w okresie zimowym może być uzasadnione brakiem wegetacji. Jednak w pozostałych porach roku określenie tych cech powinno być możliwe i zalecane.
- Proponuje się uzupełnienie kart kontroli o dodatkowe pola dotyczące wskazań w zakresie zalecanego sposobu zagospodarowania oraz dostępności turystycznej obiektu, istotnej zwłaszcza w przypadku obiektów o walorach dydaktycznych.

C. Zalecenia

Brak.

Ad 2 Gromadzenie dokumentacji dotyczącej wychodni skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych.

A. Opis stanu faktycznego

W celu przeprowadzenia kontroli udostępniona została dokumentacja pt. „Gromadzenie dokumentacji dotyczącej wychodni skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych. Rok 2025". Jak wynika z pisma L.dz. 795.2025 z dnia 29.12.2025 r., zawierającego informacje dodatkowe na potrzeby kontroli, zadanie prowadzone jest od 2015 r.

Zadanie w 2025 r. realizowano zgodnie z rocznym planem zadań statutowych ZPKWŚ na 2025 rok, tj. Dział Ochrony Przyrody, Działania dokumentacyjne, Gromadzenie dokumentacji dotyczącej wychodni skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych oraz w oparciu o „Harmonogram realizacji zadania merytorycznego" z dnia 2.01.2025 r. Polegało ono m.in. na gromadzeniu dokumentacji dotyczącej wychodni skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych, tj. Żywieckiego Parku Krajobrazowego, Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, Parku Krajobrazowego Beskidu Małego. Zgodnie z harmonogramem prace obejmowały „oględziny terenowe, wypełnianie kart kontroli zawierających m.in. plan/mapę z naniesioną lokalizacją, charakterystykę i opis obiektu, charakterystykę roślinności, informacje o faunie, dokumentację fotograficzną oraz ocenę konieczności objęcia formą ochrony".
Realizacja zadania z założenia trwa od stycznia do grudnia. Ramy czasowe związane są z możliwością prowadzenia inwentaryzacji terenowej przez cały rok. W 2025 r. pierwszą inwentaryzację przeprowadzono 7.02, a ostatnią 1.12. Razem zrealizowano 14 oględzin terenowych, przy czym w trakcie kontroli dn. 5.08 nie potwierdzono informacji o formach skałkowych, natomiast podczas obserwacji obiektu w Kamesznicy Złotnej (1.12) stwierdzono, że jest to odsłonięcie sztuczne fliszu karpackiego, powstałe na skutek podcięcia zbocza w trakcie budowy drogi, zatem z tego
względu nie zostało zaliczone do zestawienia form skałkowych w rozumieniu celu realizacji zadania. Przeprowadzono obserwacje terenowe i zinwentaryzowano 12 wychodni skalnych: Przybędza 1, Przybędza 2, Przybędza 3, Przybędza 4 mur, Glinne 7, Glinne 8, Przybędza potok 1, Przybędza potok 2, Przybędza potok 3, Barański Groń 2, Barański Groń 3, Barański Groń 4. Kontrole terenowe przeprowadzono w terminach: 07.02 (4 obiekty), 11.02 (2 obiekty), 1.04 (3 obiekty), 4.06 (3 obiekty), 5.08 (brak), 1.12 (1 obiekt, sztuczny) 2025 r.

Wszystkie karty kontroli posiadają załączniki mapowe i graficzne z dokumentacją zdjęciową oraz notatkę służbową dotyczącą wyjazdu terenowego.
Notatki służbowe zawierają ogólne informacje dotyczące przeprowadzonej inwentaryzacji – datę i miejsce, krótką charakterystykę obiektu wynikającą z obserwacji terenowej oraz podpis sporządzającego. Zakres informacyjny Kart kontroli jest następujący: data, obserwator, nazwa obiektu, położenie geograficzne (współrzędne geograficzne, wysokość bezwzględna), położenie administracyjne (gmina, nadleśnictwo, leśnictwo), charakterystyka formy skalnej (rodzaj formy, kształt formy, wysokość, położenie w stosunku do podłoża, położenie w stosunku do rzeźby terenu), opis morfologii terenu, opis formy skalnej, opis otoczenia obiektu, dojście, flora i fauna (w przypadku stwierdzenia gatunków rzadkich, chronionych, wartych odnotowania), zagrożenia dla istnienia obiektu, proponowane zabiegi ochronne, uzasadnienie konieczności objęcia formą ochrony, uwagi, dodatkowe informacje, załączniki (mapa z lokalizacją, dokumentacja fotograficzna), podpis sporządzającego.

B. Wnioski

- W pkt 1 harmonogramu wskazano podstawę prawną – art. 105 i 107 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – bez doprecyzowania, że odnosi się do wersji

obowiązującej na dzień 2.01.2025 r. Proponuje się uzupełnienie informacji o numer i datę Dz.U. lub wskazanie, że zastosowano brzmienie przepisów aktualne na dzień opracowania harmonogramu.

- W kartach kontroli dotyczących zadania przedstawiono opisy wychodni, jednak brakuje podstawowych informacji geologicznych, w szczególności wskazania nazwy skały (np. piaskowiec, wapień, łupek). Jedynie w jednym przypadku odnotowano, że obiekt należy do fliszu karpackiego. Proponuje się uzupełnienie dokumentacji o ogólną charakterystykę geologiczną, w tym nazwę skały, aby zapewnić kompletność danych i możliwość jednoznacznej identyfikacji obiektów.
- Wskazane byłoby uzupełnienie kart kontroli o dodatkowe pola dotyczące wartości obiektu, wskazań w zakresie zalecanego sposobu zagospodarowania, dostępności turystycznej obiektu, jak również uzupełnianie opisu w kartach kontroli o ocenę wartości obiektu, wskazanie zagrożeń oraz proponowane zabiegi ochronne, co pozwoli na pełniejsze określenie znaczenia wychodni i ewentualnych potrzeb w zakresie ich ochrony.
- Do zestawienia inwentaryzowanych form skałkowych w roku 2025 nie zaliczono ostatecznie sztucznego odsłonięcia fliszu karpackiego w Kamesznicy Złotnej. Proponuje się zatem rozważenie, zgodnie z założeniami zadania 1, uwzględnienia tego obiektu w zestawieniu sztucznych odsłonięć skalnych.

C. Zalecenia

Brak.

Ad 3 Gromadzenie dokumentacji dotyczącej terenów źródliskowych na obszarze ZPKWŚ.

A. Opis stanu faktycznego

W celu przeprowadzenia kontroli udostępniona została dokumentacja pt. „Gromadzenie dokumentacji dotyczącej terenów źródliskowych na obszarze ZPKWŚ". Jak wynika z pisma L.dz. 795.2025 z dnia 29.12.2025 r., zawierającego informacje dodatkowe na potrzeby kontroli, zadanie prowadzone jest od 2008 roku.
Zadanie w 2025 r. realizowano zgodnie z rocznym planem zadań statutowych ZPKWŚ na 2025 rok, tj. Dział Ochrony Przyrody, Ochrona tworów przyrody ożywionej i nieożywionej, Gromadzenie dokumentacji dotyczącej terenów źródliskowych na obszarze ZPKWŚ oraz w oparciu o „Harmonogram realizacji zadania merytorycznego" z dnia 17.01.2025 r.
Polegało ono m.in. na gromadzeniu dokumentacji dotyczącej terenów źródliskowych na obszarze ZPKWŚ.
Na cel realizacji zadania składały się następujące elementy:

- Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych, stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową oraz ich siedlisk, a także zasługujących na ochronę tworów i składników przyrody nieożywionej,
- Gromadzenie dokumentacji dotyczącej przyrody,
- Monitoring terenów źródliskowych rzek, źródeł wód podziemnych oraz nieskoncentrowanych wypływów wód podziemnych (młak),
- Czynna ochrona wypływów źródeł,
- Wskazanie ewentualnych zagrożeń oraz propozycji zabiegów czynnej ochrony przyrody na wybranych terenach źródliskowych rzek,
- Gromadzenie dokumentacji monitorowanych wypływów wód podziemnych oraz terenów źródliskowych rzek,

- Promocja i edukacja dotycząca ochrony terenów źródliskowych.

Zgodnie z opisem metodyki działań realizacja zadnia polega na przeprowadzaniu oględzin terenowych i ocenie stanu poszczególnych terenów źródliskowych. Z przeprowadzonych oględzin sporządzana jest karta diagnostyczna wypływu.
Ocenie podlegają przede wszystkim obiekty objęte ochroną prawną oraz inne cenne przyrodniczo, a także te narażone na presję, w szczególności antropogeniczną. Uwzględniane są również obiekty dotychczas niezinwentaryzowane lub takie, których inwentaryzacja nie była prowadzona od dłuższego czasu. W uzasadnionych przypadkach przewiduje się składanie wniosków o objecie ochroną prawną cennych pod względem przyrodniczym obiektów źródliskowych oraz prowadzenie promocji i edukacji w zakresie ochrony tych obszarów.
Realizacja zadania z założenia trwa przez cały rok, co daje możliwość uchwycenia zmienności warunków środowiskowych – zmienia się wydajność źródeł, poziom wód oraz rozwój roślinności w ich otoczeniu .Całoroczny monitoring i gromadzenie danych umożliwia uchwycenie pełnego cyklu zmian, co pozwala na zebranie obiektywnych i reprezentatywnych informacji o obiektach źródliskowych.
Dokumentacja podzielona jest na 4 części, w zależności od lokalizacji źródeł: Beskidzkie Parki Krajobrazowe, Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą, Park Krajobrazowy Orlich Gniazd. Zawiera tzw. karty oceny stanu wypływu. Zakres informacyjny kart jest następujący: data i godzina obserwacji, nazwa obiektu, miejscowość, gmina, powiat, kraina geograficzna, współrzędne geograficzne, nr działki, właściciel, użytkownik, zarządca, nadleśnictwo (w tym oddział i pododdział), nazwa parku krajobrazowego, informacje czy obiekt objęto inną formą ochrony (data utworzenia, rozporządzenie), dane geologiczne (budowa geologiczna, warstwa wodonośna), charakterystyka geomorfologiczna (typ wypływu), hydrologiczna (wydajność, chemizm), flory i fauny w niszy źródliskowej, charakterystyka otoczenia obiektu, data ostatniej obserwacji oraz zaobserwowane zmiany w obiekcie, zagrożenia dla istnienia obiektu, proponowane zabiegi ochronne, uwagi dodatkowe, załączniki (mapa z lokalizacją, dokumentacja fotograficzna).

Na postawie przedłożonej do kontroli dokumentacji w 2025 roku na terenie:

- Beskidzkich Parków Krajobrazowych zinwentaryzowano 20 obiektów: Źródło pod Łyską, Źródło Św. Wita, Źródło Karola, Źródło I przy Trakcie Cesarskim w Węgierskiej Górce, Źródło II przy Trakcie Cesarskim w Węgierskiej Górce, Źródło Kubalonka, Źródło przy Sanktuarium MB Królowej Polski na Górce w Szczyrku, Źródło „Święte" w Kamesznicy, Źródło „Pod bukami" w Kamesznicy, Źródło Południowe w Soli, Źródło Północne w Soli, Źródło w pobliżu Gawłowskiego Potoku, Źródło Matki Boskiej „Śmierdzący Potok" w Złatnej, Źródło w Soblówce, Źródło w Czernichowie, Źródło ks. Józefa, Źródło Albrehta w Straconce, Źródło Sahara w Olszówce Górnej, Źródło pod Przysiółkiem Pytlówka, Źródło pod Przysiółkiem Młynówka. Kontrole terenowe przeprowadzono w terminach: 04.03, 16.06, 23.06, 03.07, 08.08, 19.08, 26.08, 08.09, 17.09, 2.10, 13.10.2025 r.
- Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd zinwentaryzowano 13 obiektów: Źródło „Spod Góry Wał" – „Stoki" (2 kontrole), Źródło „Zygmunta", Źródło „Spod Skałki" w Zdowie (2 kontrole), zespół źródeł w Zdowie-Piła, Źródło w Bzowie, Źródło w Zdowie, Źródło „Pani Halskiej" w Sokolnikach, Źródło „Bełkotek" w Krępie, Źródło w Jaworzniku, Źródło w Udorzu. Kontrole terenowe przeprowadzono w terminach: 29.01, 19.02, 19.03, 3.06, 11.08, 6.09, 11.09.2025

- Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich zinwentaryzowano 3 obiekty: Źródło „Dobro Woda", Źródło „Święte Źródło". Kontrole terenowe obiektów przeprowadzono w terminie: 26.08.2025 r.
- Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą zinwentaryzowano 2 obiekty: „Źródliska Liswarty", „Źródliska Olszynki". Kontrole terenowe obiektów przeprowadzono w terminie: 12.12.2025 r.

B. Wnioski

- W pkt 1 harmonogramu wskazano podstawę prawną – art. 105 i 107 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – ze wskazaniem nieaktualnego dziennika ustaw na dzień opracowania dokumentu. Proponuje się uzupełnienie informacji o odpowiedni numer i datę Dz.U. lub wskazanie, że zastosowano brzmienie przepisów aktualne na dzień opracowania harmonogramu.
- Cel realizacji zadania (pkt 3 harmonogramu) jest rozproszony i nie wskazuje jednoznacznie priorytetu. Brakuje wyraźnego akcentu na gromadzenie informacji o źródłach i wypływach wód podziemnych jako podstawowego etapu. Proponuje się uporządkowanie działań w kolejności: w pierwszej kolejności pełna dokumentacja i monitoring źródeł, a dopiero później pozostałe elementy, takie jak edukacja czy czynna ochrona.
- Stwierdzono brak jednolitości w zakresie informacji zawartych w kartach oceny stanu wypływu. Część kart dla Beskidzkich Parków Krajobrazowych nie zawiera informacji, których uzupełnienie jest możliwe, tj. o własności gruntu (wg nr działki ewidencyjnej), nadleśnictwie, oddziale i pododdziale leśnym. Dla niektórych obiektów nie ujęto pozycji „zagrożenia" oraz „proponowane zabiegi ochronne". Karty dla Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą nie zawierają informacji, których uzupełnienie jest możliwe, tj. nr działki ewidencyjnej. Niektóre karty dla Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd nie zawierają pól dotyczących zagrożeń i zabiegów ochronnych.
  W części kart oceny stanu wypływu brakuje lub nie jest wypełniona pozycja „zagrożenia dla istnienia obiektu" oraz „proponowane zabiegi ochronne", mimo że są one przewidziane w metodyce i mają istotne znaczenie dla oceny stanu oraz planowania działań ochronnych. Wskazane byłoby, aby każda karta zawierała te informacje, nawet w formie krótkiej adnotacji (np. „brak zagrożeń" lub „brak konieczności zabiegów"). Proponuje się wprowadzenie jednolitego standardu minimalnego zakresu danych dla każdej karty diagnostycznej, obejmującego wszystkie kluczowe elementy, w tym ocenę zagrożeń i propozycje działań ochronnych.
- Karty oceny stanu wypływu nie zawierają pola dotyczącego obserwatora z imieniem i nazwiskiem osoby przeprowadzającej kontrolę terenową, a podpisy składane na końcu często są nieczytelne. Wskazane byłoby dodanie pola z imieniem i nazwiskiem obserwatora do wszystkich kart kontroli.
- W przypadku niektórych ponownych inwentaryzacji obiektów źródliskowych (np. dla źródeł w powiecie lublinieckim z grudnia) odnotowano jedynie podstawowe informacje, takie jak data i lokalizacja obserwacji, bez szerszej charakterystyki. Choć mogą wystąpić uzasadnione przesłanki, aby w danym dniu nie wykonywać pomiarów wydajności czy składu chemicznego wód, zasadne jest zamieszczenie co najmniej krótkiego opisu aktualnego stanu źródła i jego otoczenia na podstawie oględzin, w tym informacji o ewentualnych zmianach w stosunku do poprzedniej inwentaryzacji.

C. Zalecenia

Brak.

Wykaz dokumentów objętych kontrolą

Przedłożona do kontroli dokumentacja dotycząca realizacji poszczególnych zadań w 2025 roku była kopią dokumentacji źródłowych przechowywanych w Oddziałach ZPKWŚ. Oceny realizacji poszczególnych zadań dokonano na podstawie następującej dokumentacji:

- Rocznego planu zadań statutowych Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego na 2025 rok (wersja syntetyczna),
- Zarządzenia Nr 21/25 Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego z dnia 28 sierpnia 2025 r. ws. wprowadzenia systemu sporządzania planów i sprawozdań z realizacji zadań merytorycznych w Dziale Ochrony Przyrody,
- Harmonogramów realizacji kontrolowanych zadań merytorycznych,
- Dokumentacji dot. inwentaryzacji – kart kontroli/oceny oraz notatek służbowych wg wykazu poniżej,
- Pisma Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach, znak OP-B.090.2.2025.DO, L.dz. 795.2025 z dnia 29.12.2025 roku dot. dodatkowych informacji w zakresie dokumentacji wybranych zadań ochrony przyrody przedstawionej podczas kontroli przeprowadzonej w dniu 15 grudnia 2025 r.

Ad 1 Inwentaryzacja nieczynnych wyrobisk i odsłonięć skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych – jako terenów zrenaturalizowanych. Dokumentacja źródłowa pt. „Inwentaryzacja nieczynnych wyrobisk oraz sztucznych odsłonięć fliszu karpackiego na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych jako terenów zrenaturalizowanych. Zadanie realizowane na obszarze Żywieckiego Parku Krajobrazowego, Parku Krajobrazowego Beskidu Małego, Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ich otuliny. Rok 2025" zawierała:

- Harmonogram realizacji zadania merytorycznego (Żywiec, 02.01.2025 r.),
- Karty kontroli w ramach zadania wraz z załącznikami i notatkami służbowymi dot. wyjazdów terenowych

Ad 2 Gromadzenie dokumentacji dotyczącej wychodni skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych. Dokumentacja źródłowa pt. „Gromadzenie dokumentacji dotyczącej wychodni skalnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych. Rok 2025" zawierała:

- Harmonogram realizacji zadania merytorycznego (Żywiec, 02.01.2025 r.),
- Karty kontroli w ramach zadania wraz z załącznikami i notatkami służbowymi dot. wyjazdów terenowych

Ad 3 Gromadzenie dokumentacji dotyczącej terenów źródliskowych na obszarze ZPKWŚ.

Dokumentacja źródłowa o tym samym tytule zawierała:

- Harmonogram realizacji zadania merytorycznego (Będzin, 17.01.2025 r.).
- Karty oceny stanu wypływu wraz z załącznikami i notatkami służbowymi dot. wyjazdów terenowych.

Wnioski końcowe do pkt. IV zakresu kontroli zadań 1-3

Zadania wpisują się w § 4 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4 Statutu Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w brzmieniu nadanym Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr III/41/6/2009 z dnia 26 sierpnia 2009 r., zmienionym Uchwałą Nr IV/7/3/2011 Sejmiku Województwa Śląskiego z dn. 11 kwietnia 2011 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Statucie ZPKWŚ.
Realizacja kontrolowanych zadań w roku 2025 służyła osiągnięciu stawianych celów przyjętych w Statucie ZPKWŚ oraz realizacji zadań przyjętych w „Rocznym planie zadań statutowych Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego na 2025 rok", tj. działań dokumentacyjnych oraz ochronie przyrody ożywionej i nieożywionej.
Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zagadnień merytorycznych poddanych kontroli. Sformułowano wnioski pokontrolne dotyczące realizacji poszczególnych zadań.
Zapisy w harmonogramie oraz zakres kart kontroli terenowych powinny w pełni odzwierciedlać zapisy dotyczące zadań przyjęte w Statucie ZPKWŚ oraz rocznym planie zadań statutowych Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego na 2025 rok. Dokumentacja urzędowa powinna zawierać aktualne podstawy prawne.
W przypadku prowadzenia baz danych i gromadzenia związanej z nimi dokumentacji źródłowej wskazane byłoby, aby wewnętrzne wytyczne jednostki dotyczące schematu baz danych, związanych z nimi słowników, terminologii, zakresu i metodyki pozyskiwania danych oraz zasad gromadzenia dokumentacji źródłowej były jednolite i stosowane przez wszystkie Oddziały ZPKWŚ. Dane powinny być gromadzone w postaci elektronicznych oraz przestrzennych (gisowych) baz danych.
Wskazane jest wprowadzenie jednolitego standardu minimalnego zakresu danych dla każdej karty diagnostycznej, obejmującego wszystkie kluczowe elementy, w tym dotyczące wartości obiektu, wskazań w zakresie zalecanego sposobu zagospodarowania, dostępności turystycznej oraz ocenę zagrożeń i propozycje działań ochronnych.
Wskazane jest również pełne wypełnianie kart kontroli, aby zachować spójność i kompletność dokumentacji. W przypadku niektórych kart kontroli terenowych nie wszystkie pola formularza były wypełnione. Jest to zrozumiałe i akceptowalne w przypadku pól, dla których pozyskanie danych jest znacząco utrudnione lub niemożliwe, względnie brak jest informacji wymaganych do wypełnienia formularza. Warto również, aby każda karta zawierała informacje dotyczące zagrożeń i propozycji działań ochronnych, nawet w formie krótkiej adnotacji (np. „brak zagrożeń" lub „brak konieczności zabiegów"), które mają istotne znaczenie dla oceny stanu oraz planowania działań ochronnych.

Zastrzeżenia do projektu sprawozdania wniesione przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego pismem z dnia 02.03.2026 r. nr KW-B.090.9.2025.PN, L.dz. 188.2026 zostały nieuwzględnione w całości, Kontrolujący podtrzymuje wcześniejszą argumentację oraz przedstawia dodatkowe wyjaśnienia w zakresie:

- ✓ wyjaśnień dot. nieaktualnej podstawy prawnej w harmonogramie realizacji zadania – celem uwagi dotyczącej podstawy prawnej nie było kwestionowanie merytorycznej poprawności wskazanych artykułów ustawy o ochronie przyrody, lecz zapewnienie formalnej jednoznaczności i kompletności dokumentu, zgodnie z zasadami stosowania prawa w dokumentacji urzędowej. Nawet w dokumentach wewnętrznych należy wskazywać wersję aktu prawnego, ponieważ ustawy są często nowelizowane, a brak daty lub Dz.U. utrudnia późniejszą interpretację. Brak zmiany sensu przepisów po nowelizacji nie zwalnia z obowiązku precyzyjnego cytowania podstawy prawnej. Dlatego

podtrzymujemy, że doprecyzowanie źródła prawa jest zasadne i powinno zostać uwzględnione.

- ✓ wyjaśnień dot. zamiany nazwy kontrolowanego zadania nr 1 – podkreślamy, że uwaga dotycząca zmiany nazwy zadania dotyczyła konieczności zachowania spójności i ciągłości nazewnictwa w dokumentach planistycznych. Zadanie realizowane jest corocznie, a jego nazwa powinna obejmować pełne, ogólne pojęcie odsłonięć skalnych, zgodnie z brzmieniem przyjętym w Planie Zadań Statutowych. Uszczegółowienie zakresu rzeczowego możliwe jest w opisie zadania, natomiast nie powinno prowadzić do zmiany jego tytułu zależnie od aktualnie wybranej kategorii obiektów. Właściwe jest więc pozostawienie nazwy ogólnej, a nie dostosowywanie jej do jednorocznego zakresu prac. Dlatego podtrzymujemy, że zmiana nazwy nie była w pełni uzasadniona.
- ✓ wyjaśnień dot. opisów roślinności – wskazujemy, że uwaga dotyczyła braku konsekwencji w wypełnianiu kart kontroli, a nie konieczności opisywania roślinności w każdym obiekcie. Należy jednak zauważyć, że zarówno sztuczne odsłonięcia fliszu karpackiego, jak i kamieniołomy czy wyrobiska mogą wykazywać bardzo zróżnicowany stopień sukcesji roślinnej, zależnie m.in. od ekspozycji, wilgotności, nachylenia, lokalnych procesów erozyjnych czy czasu od powstania obiektu. Nie można więc zakładać, że brak roślinności jest cechą stałą lub definicyjną dla całej kategorii obiektów. Z tego względu pola dotyczące flory i fauny powinny być wypełniane wszędzie tam, gdzie ich określenie jest możliwe, zwłaszcza w sezonie wegetacyjnym, aby zapewnić kompletność dokumentacji i porównywalność danych. Podtrzymujemy zatem, że niewypełnienie tych części kart nie zawsze jest uzasadnione. Warto również podkreślić, że inwentaryzacja obiektów tego typu nie powinna ograniczać się jedynie do samej ściany skalnej. Z punktu widzenia oceny ich wartości przyrodniczej oraz ewentualnej przyszłej ochrony, istotne jest ujęcie obiektu w ujęciu całościowym, wraz z jego najbliższym otoczeniem, w którym najczęściej pojawiają się gatunki cenne lub chronione. Pomijanie opisu elementów bioty w takich przypadkach może prowadzić do utraty istotnych informacji.
- ✓ wyjaśnień dot. wskazania proponowanych zabiegów ochronnych, zalecanego sposobu zagospodarowania i in. – podkreślamy, że proponowane dodatkowe pola nie miały na celu wprowadzenia obowiązku formułowania zaleceń w każdym przypadku, lecz zapewnienie większej czytelności i systematyczności dokumentacji tam, gdzie takie zalecenia są uzasadnione. Aktualne umieszczanie ich wyłącznie w pozycji „Uwagi" powoduje, że informacje te są niejednolicie prezentowane, trudniejsze do odnalezienia i mniej porównywalne między obiektami.
  Zaznaczamy, że proponowane pola mogłyby mieć charakter opcjonalny, uzupełniane byłyby jedynie wtedy, gdy pracownik stwierdzi potrzebę wskazania sposobu zagospodarowania, zabiegów ochronnych czy oceny dostępności turystycznej. Takie rozwiązanie nie wprowadza ryzyka błędnych danych, natomiast pozwala na systematyczne gromadzenie istotnych informacji, zwłaszcza dla obiektów o potencjalnych walorach dydaktycznych lub wymagających określonych działań ochronnych.
  Dodatkowo zauważamy, że możliwość sporządzania bardziej szczegółowych opracowań przez specjalistów — o której wspomniano — nie wyklucza potrzeby zbierania podstawowych, uporządkowanych danych już na etapie kart kontroli. Wręcz przeciwnie, jednolity układ pól ułatwia takie późniejsze opracowania.
  Dlatego podtrzymujemy, że uzupełnienie kart o dodatkowe, nieobligatoryjne pola poprawiłoby kompletność i użyteczność dokumentacji.
  Ponadto, wskazanie jedynie „walorów dydaktycznych" nie stanowi całościowej oceny obiektu w rozumieniu celu określonego w pkt 3 harmonogramu. Celem było bowiem nie tylko opisanie charakteru odsłonięcia, ale również określenie jego wartości przyrodniczej,

krajobrazowej lub naukowej oraz wskazanie znaczenia obiektu w kontekście realizowanego zadania. Tego typu syntetyczna ocena — nawet krótka — pozwala później na właściwe wnioskowanie dotyczące sposobu zagospodarowania, potrzebnych zabiegów ochronnych lub zasadności objęcia ochroną prawną. Jej brak ogranicza użyteczność kart kontroli i utrudnia porównywanie obiektów między sobą.
W przypadkach, w których jednocześnie wskazuje się zagrożenia, brak jakichkolwiek zaleceń ochronnych jest nieuzasadniony i nie realizuje celu zadania.
Dlatego podtrzymujemy, że uzupełnienie kart o elementy oceny wartości obiektu oraz ewentualne wskazanie potrzebnych działań ochronnych pozostaje zasadne.

- ✓ wyjaśnień dot. nieuwzględnienia odsłonięcia w Kamesznicy Złotnej w ramach realizacji zadania nr 2 – podkreślamy, że uwaga dotyczyła niespójności pomiędzy zakresem zadania a ostatecznym zestawieniem obiektów, a nie zasadności kwalifikacji do poszczególnych kategorii. Obiekt w Kamesznicy Złotnej został wyłączony z zadania dotyczącego wychodni skalnych z uwagi na sztuczne pochodzenie, co jednoznacznie wskazuje, że powinien zostać rozważony w ramach zadania dotyczącego sztucznych odsłonięć fliszu karpackiego, zgodnie z przyjętymi założeniami.
  Dodatkowo wskazujemy, że skoro obiekt został poddany oględzinom i oceniony w terenie, to fakt ten powinien mieć odzwierciedlenie w dokumentacji inwentaryzacyjnej, niezależnie od późniejszej decyzji dotyczącej jego wartości czy kwalifikacji.
  Inwentaryzacja obejmuje rejestrowanie stanu obiektu „zastanego", a dopiero następnie ocenę jego znaczenia. Pominięcie obiektu w zestawieniu powoduje brak kompletności danych oraz utrudnia śledzenie zmian jego stanu w przyszłości. Dlatego ujęcie go w wykazie uważamy za zasadne, nawet jeśli ostatecznie nie zostanie włączony do bazy danych obiektów cennych.
  Ocena, że obiekt jest „nietrwały", „słabo wyeksponowany" lub „porastający roślinnością", odnosi się do jego stanu, a nie do kryterium kwalifikacji — to element oceny wartości, a nie przesłanka do wyłączenia z wykazu. Inwentaryzacja powinna obejmować zarówno obiekty o wysokich, jak i niskich walorach, aby zapewnić pełny obraz ich występowania i stanu zachowania.
  Dlatego podtrzymujemy, że zasadne jest uwzględnienie odsłonięcia w zestawieniu obiektów inwentaryzowanych w ramach zadania dotyczącego sztucznych odsłonięć skalnych.
- ✓ wyjaśnień dot. braku podstawowych informacji geologicznych w ramach realizacji zadania nr 2 – podkreślamy, że uwaga dotyczyła wyłącznie podstawowych informacji geologicznych, takich jak nazwa skały czy ogólny typ litologii, nie zaś sporządzania specjalistycznych opisów. Są to dane elementarne, mieszczące się w zakresie podstawowej wiedzy przyrodniczej i niezbędne do jednoznacznej identyfikacji obiektu oraz zachowania spójności dokumentacji.
  Brak tych informacji utrudnia późniejsze porównywanie obiektów, ocenę ich wartości oraz wykorzystanie zebranych danych w dalszych opracowaniach. Wskazujemy także, że jeśli pracownik nie byłby w stanie określić nawet podstawowych cech litologicznych obiektu, rodziłoby to wątpliwości co do możliwości prawidłowego rozpoznania formy skalnej oraz rzetelności procesu inwentaryzacji. Dlatego uzupełnienie kart o te minimalne dane należy traktować jako standard dokumentacyjny, a nie opis specjalistyczny.
  Podkreślamy również, że ewentualne późniejsze opracowania eksperckie nie zastępują konieczności gromadzenia podstawowych danych już na etapie kart kontroli. To właśnie ich kompletność umożliwia późniejsze, bardziej szczegółowe analizy.
  Z tych względów podtrzymujemy, że uzupełnienie dokumentacji o ogólną charakterystykę geologiczną jest zasadne i konieczne dla prawidłowej realizacji zadania.

- ✓ wyjaśnień dot. dostępności i atrakcyjności turystycznej w kontekście aktualności tych informacji – wyjaśniamy, że uwaga nie dotyczyła obowiązkowego dokumentowania dostępności turystycznej ani ryzyka wprowadzania kogokolwiek w błąd. Karty kontroli odzwierciedlają stan na dzień przeprowadzenia obserwacji, a więc każda informacja w nich zawarta — również dotycząca dostępności lub zagospodarowania — jest z natury aktualna w momencie wpisu i nie mogłaby zostać odczytana inaczej. Ryzyko dezaktualizacji mogłoby powstać dopiero na etapie późniejszego wykorzystywania danych poza kontekstem daty obserwacji, np. w odrębnych opracowaniach lub bazach danych. Nie dotyczy to jednak kart kontroli jako dokumentacji terenowej. Dlatego dodanie opcjonalnych pól dotyczących zaleceń zagospodarowania czy dostępności turystycznej nie niesie ryzyka wprowadzenia w błąd, natomiast poprawia przejrzystość, kompletność i porównywalność danych, zwłaszcza w przypadku obiektów o walorach dydaktycznych. Podtrzymujemy zatem zasadność uzupełnienia kart o takie pola.
- ✓ wyjaśnień dot. celu realizacji zadania nr 3 – podkreślamy, że uwaga nie dotyczyła zgodności zadań statutowych ani zapisów ustawy, lecz przejrzystości i operacyjnej czytelności celu w harmonogramie. W obecnym brzmieniu cel obejmuje równocześnie wiele różnych działań – od ogólnych zapisów wynikających ze statutu, poprzez dokumentację i monitoring, aż po czynną ochronę i edukację – co utrudnia jednoznaczne określenie priorytetu.
  Zwracamy uwagę, że to w treści harmonogramu jako pierwsze wpisano cele ogólne ze statutu/ustawy, zamiast na wstępie wyszczególnić cel właściwy dla zadania 3, tj. dokumentację i monitoring terenów źródliskowych. Połączenie celów statutowych z celami operacyjnymi w jednym, ciągłym zapisie powoduje ich rozmycie. Nasza uwaga dotyczyła wyłącznie konieczności uporządkowania tej struktury i wyraźnego rozróżnienia pomiędzy kontekstem statutowym a konkretnym celem zadania realizowanego w terenie. Priorytetem – na poziomie harmonogramu – powinno być jednoznaczne wskazanie dokumentacji i monitoringu źródeł jako etapu podstawowego, a dopiero w dalszej kolejności działań wynikowych, takich jak ocena zagrożeń, czynna ochrona czy edukacja. Taka struktura zwiększa czytelność dokumentu oraz ułatwia realizację zadania w praktyce.
  Dlatego podtrzymujemy, że doprecyzowanie struktury celu w harmonogramie – poprzez jasne uporządkowanie kolejności działań i rozdzielenie celów statutowych od operacyjnych – jest zasadne.
- ✓ wyjaśnień dot. braku jednolitości w zakresie informacji zawartych w kartach oceny stanu wypływu – wyjaśniamy, że uwaga nie dotyczyła ujednolicenia treści opisów obiektów ani ograniczenia różnorodności charakterystyki terenów źródliskowych. Zgadzamy się, że obiekty różnią się formą i dynamiką przyrodniczą, co powinno być odzwierciedlone w opisach. Nasza uwaga dotyczyła wyłącznie braku jednolitego standardu minimalnego zakresu danych, obejmującego pola, które powinny występować we wszystkich kartach jednocześnie i być wypełniane w każdej z nich, jeżeli tylko ich uzupełnienie jest możliwe. Chodzi m.in. o: numer działki ewidencyjnej, dane dotyczące własności gruntu, oddział/pododdział leśny, ocenę zagrożeń, propozycje zabiegów ochronnych. Są to elementy, które nie zależą od charakteru obiektu, lecz od metodyki i pozwalają zapewnić spójność oraz kompletność dokumentacji. Brak wpisów w tych pozycjach nie wynikał z różnorodności przyrodniczej, lecz z nieregularności, niekonsekwencji w ich wypełnianiu. Celem ujednolicenia minimalnego zakresu danych nie jest „estetyka biurowa", lecz zapewnienie porównywalności kart, eliminacja niejednoznaczności interpretacyjnych, rozróżnienie „braku stwierdzonych zagrożeń" od „braku wpisu", umożliwienie rzetelnego

monitoringu zmian w czasie. Dla systemów monitoringu przyrodniczego takie rozróżnienie ma kluczowe znaczenie.
Dlatego podtrzymujemy, że wprowadzenie minimalnego, spójnego standardu danych — przy zachowaniu pełnej swobody opisu indywidualnych cech obiektów — jest zasadne i poprawiłoby czytelność oraz wiarygodność dokumentacji.

- ✓ wyjaśnień dot. pozostawiania pustych pól w kartach kontroli – odnosząc się do stwierdzenia, że „pozostawienie pola pustego jest jednoznacznym komunikatem", wskazujemy, że interpretacja taka jest nieczytelna z punktu widzenia zasad dokumentowania. W praktyce kartograficznej i inwentaryzacyjnej brak wpisu nie jest komunikatem merytorycznym, lecz stanowi brak danych — i może wynikać zarówno z braku zagrożeń, jak i z przeoczenia, braku czasu, niepełnych obserwacji. Stosowanie adnotacji typu „brak zagrożeń" / „nie dotyczy" jednoznacznie oddziela te sytuacje, a przy tym nie obniża wartości dokumentacji.
- ✓ wyjaśnień dot. braku numerów działek ewidencyjnych w kartach oceny dla PK Lasy nad Górną Liswartą w ramach realizacji zadania nr 3 – odnosząc się do wyjaśnienia, wskazujemy, że „obszarowy" charakter źródeł nie wyklucza możliwości przypisania ich do działek ewidencyjnych. Każdy teren, również obejmujący wypływy rozproszone, znajduje się w granicach konkretnych działek lub ich części. W takim przypadku możliwe jest podanie numeru działki (lub działek), na których zlokalizowany jest obszar źródliskowy, nawet jeśli nie da się wskazać jednego punktu początkowego cieku. W dokumentacji inwentaryzacyjnej istotne jest wskazanie działek obejmujących dany obszar — choćby orientacyjnie — ponieważ umożliwia to późniejszą identyfikację lokalizacji, analizę własności oraz ocenę ewentualnych zagrożeń i planowanie działań ochronnych.
- ✓ wyjaśnień dot. braku pola z imieniem i nazwiskiem osoby przeprowadzającej kontrolę terenową – wyjaśniamy, że uwaga nie dotyczyła identyfikacji pracowników w ramach jednostki, lecz standardów dokumentowania obserwacji terenowych. Dokumentacja powinna być jednoznaczna dla każdego odbiorcy, również po wielu latach, nie tylko dla aktualnych pracowników działu.
  Dodanie pola „imię i nazwisko obserwatora" nie stanowi zbędnej biurokracji, lecz prosty sposób zapewnienia przejrzystości, powtarzalności i weryfikowalności danych. Jest to standard w dokumentacji terenowej, zwłaszcza w zadaniach inwentaryzacyjnych i monitoringowych.
  Dlatego podtrzymujemy, że wprowadzenie pola z imieniem i nazwiskiem obserwatora w kartach oceny stanu wypływu jest zasadne i zwiększy czytelność oraz jednoznaczność dokumentacji.
- ✓ wyjaśnień dot. ponownych inwentaryzacji obiektów źródliskowych oraz pomiarów wydajności i składu chemicznego źródeł w ramach realizacji zadania nr 3 – wyjaśniamy, że uwaga nie dotyczyła wykonywania pomiarów wydajności czy analizy chemicznej wód podczas każdej kontroli terenowej. Rozumiemy, że takie pomiary wymagają dodatkowych środków i nie zawsze są możliwe.
  Uwaga dotyczyła wyłącznie tego, że ponowne inwentaryzacje ograniczono jedynie do podania daty i lokalizacji, bez choćby krótkiego opisu aktualnego stanu źródła i jego otoczenia. Nawet przy braku pomiarów szczegółowych możliwe i zasadne jest odnotowanie podstawowych obserwacji, w tym ewentualnych zmian względem poprzedniej wizji terenowej – jest to minimum wymagane, aby monitoring był rzetelny.
  Dodatkowo zwracamy uwagę, że w części kart wskazywana jest wydajność źródła na określony dzień, co przeczy argumentowi, że dane tego typu nie mogą być pozyskiwane. Tym bardziej zasadne jest zachowanie konsekwencji i ujęcie chociaż krótkiej, opisowej informacji o stanie obiektu w przypadkach, gdy nie wykonuje się pomiarów.

Dlatego podtrzymujemy, że uzupełnienie ponownych inwentaryzacji o zwięzły opis aktualnego stanu obiektu jest zasadne i wynika z istoty monitoringu.

Sprawozdanie z przeprowadzonej kontroli zostało sporządzone w 2 /dwóch/ jednobrzmiących egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Sprawozdanie z przeprowadzonej kontroli przekazano jednostce kontrolowanej dnia 18.05. 2026 roku.

Katowice, dnia 7 maja 2026 r.

Jednostka kontrolująca:

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46
40-037 Katowice
Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych

Pouczenie

Zgodnie z zapisami Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego stanowiącego załącznik do uchwały nr 466/66/VII/2025 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 5 marca 2025 r.: § 28 ust. 6 „Do sprawozdania po zakończeniu procedury odwoławczej nie przysługuje prawo wniesienia ponownych zastrzeżeń" oraz § 29 „Kierownik jednostki kontrolowanej, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego sprawozdania, winien poinformować podmiot uprawniony do kontroli o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości".

z up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
Grażyna Lipnicka
Zastępca Dyrektora
Departament Ochrony Środowiska,
Ekologii i Opłat Środowiskowych

Departament Ochrony Środowiska,
Ekologii i Opłat Środowiskowych
Sylwia Gębska
Kierownik Referatu
administracyjnego